

prima instanță: A. Rusu

dosarul nr. 3ra-608/17

instanța de apel: Al. Gheorghieș, A. Albu, A. Toderaș

ÎNCHEIERE

07 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Edineț,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu
răspundere limitată „Maconrut” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe
raionul Edineț cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 29 noiembrie 2016, prin care a
fost respins apelul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Edineț
și menținută hotărârea Judecătoriei Edineț din 05 mai 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 25 februarie 2016, SA „Maconrut” a depus cerere de chemare
în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Edineț cu privire la
contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 18 decembrie
2015, în rezultatul controlului fiscal efectuat, Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-ul
Edineț a emis decizia nr. 1231, prin care a dispus încasarea unor impozite,
inclusiv a amenzilor fiscale și a penalităților calculate la sumele impozitelor.

Relevă că, nefiind de acord cu decizia enunțată, la data de 12 ianuarie
2016, a constestat-o cu cerere prealabilă, însă prin decizia Inspectoratului Fiscal
de Stat pe r-nul Edineț nr. 57 din 05 februarie 2016 a fost respinsă și menținută
decizia contestată.

Menționează că, nu este de acord decizia nr. 1231 din 18 decembrie
2015 emisă de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Edineț și o consideră
ilegală.

Susține că, conform adeverinței nr. TC 0015439 din 02 decembrie 2015,
eliberată de către ÎS „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru”, 8
unități de transport de model KRAZ 256 au fost radiate de la evidența SA
„Maconrut”.

Astfel, invocă că, societatea nu mai deține calitatea de subiect al impunerii cu taxa pentru folosirea drumurilor, iar unitățile de transport radiate nu mai pot constitui obiect al impunerii fiscale și nu poate fi solicitată plata de impozit și taxa în lipsa de obiect al impunerii fiscale.

Declară că, unitățile de transport de model KRAZ, BELAZ, menționate în decizie și în actul de control aferent deciziei, nu sunt folosite/utilizate pe drumurile și/sau zonele drumurilor publice, aceste unități de transport au o altă destinație de folosință și, anume, în domeniul minier, fiind utilizate în cadrul zonei de amplasare a carierelor de extragere a zăcămintelor minerale utile și nu sunt utilizate pe drumurile publice sau în zonele de protecție a drumurilor publice.

Consideră neîntemeiat și fără suport juridic argumentul Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Edineț expus în decizia nr. 57 din 05 februarie 2016, precum că, mijloacele de transport urmau a fi dezasamblate și rebutate și nu folosite în procesul de producție cu calcularea uzurii deduse, piese de schimb, carburanți, fără achitarea taxei pentru folosirea drumurilor.

Relevă că, conform prevederilor art. 338 din Codul fiscal, obiect al impunerii sunt autovehiculele înmatriculate, iar din momentul radierii, mijloacelor de transport nu mai există obiect al impozitării.

Prin urmare, consideră neîntemeiată suma stabilită la taxa pentru folosirea drumului în mărime de 89 040 lei, suma de 12 500 lei - majorare de întârziere pentru neachitarea în termen a taxei pentru folosirea drumurilor, suma de 26 172 lei - amendă pentru diminuarea taxei pentru folosirea drumurilor și suma de 1000 lei - pentru prezentarea dării de seamă a taxei pentru folosirea drumurilor, care conțin date neautentice.

Relevă că, în decizia contestată se invocă prevederile art. 10 alin. (7) al Legii nr. 73 din 12 aprilie 2015 cu privire la bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2015, însă prin declarația prezentată BASS 4, fondul de salarizare nu a fost diminuat și nici tăinuit, acesta a fost declarat integral. Eroarea constă în faptul că la pagina 2 sumele achitate din contul angajatorului au fost arătate dintr-o eroare mecanică la rândul 204 și nu la rândul 201a, or, SA „Maconrut” nu a diminuat fondul de salarizare și contribuțiile sociale de stat cu suma de 3 671,35 lei, astfel, nu este temei pentru încasarea sumei de 3 671 lei și nici a sumei de 7 344 lei, cu titlu de amendă.

Menționează că, conform deciziei contestate, majorarea de întârziere constituie suma de 297 lei, iar conform actului de control seria 675293 este de 187 lei, deci, nu este indentificată într-un mod cert, iar conform prevederilor art. 11 din Cod Fiscal, toate îndoielile apărute la aplicarea legislației fiscale se vor interpreta în favoarea contribuabilului.

Solicită anularea deciziei nr. 1231 emisă de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Edineț la data de 18 decembrie 2015 asupra cazului de încălcare a legislației în partea pct. 1 ce ține de taxa pentru folosirea drumurilor, în sumă de 89 040 lei și a sumei de 3 671 lei - contribuții sociale de stat obligatorii, precum și a pct. 3 în partea sumei de 12 500 lei - majorare de întârziere pentru

neachitarea în termen a taxei pentru folosirea drumurilor, a sumei de 26 172 lei - amendă pentru diminuarea taxei pentru folosirea drumurilor, a sumei de 1 000 lei - pentru prezentarea dării de seamă a taxei pentru folosirea drumurilor, care conțin date neautentice și a sumei de 7 344 lei - amendă pentru diminuarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat pentru anul 2015, precum și a sumei de 297 lei - majorare de întârziere pentru neachitarea în termen a contribuțiilor de asigurări sociale de stat.

Pe parcursul examinării cauzei reclamanta și-a concretizat cerințele solicitând, anularea deciziei nr. 1231 emisă de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Edineț la data de 18 decembrie 2015 asupra cazului de încălcare a legislației și, anume, a pct. 1 în partea ce ține de suma de 89 040 lei - taxa pentru folosirea drumurilor și a sumei de 3 671 lei - contribuțiile sociale de stat obligatorii și a pct. 3 al deciziei în partea ce ține de majorarea de întârziere pentru neachitarea în termen a taxei pentru folosirea drumurilor în sumă de 12500 lei, a sumei de 26 712 lei - amenda pentru diminuarea taxei pentru folosirea drumurilor și a sumei de 7 344 lei - amenda pentru diminuarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat pentru anul 2015, precum și a sumei de 297, 00 lei - majorarea de întârziere pentru neachitarea în termen a primelor de asigurări sociale.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț din 05 mai 2016 a fost admisă acțiunea și a fost anulată parțial ca ilegală decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Edineț nr. 1231 din 18 decembrie 2015 asupra cazului de încălcare a legislației de SA „Maconrut” și, anume, pct. 1 al deciziei în partea ce ține de taxa pentru folosirea drumurilor în sumă de 89 040 lei și a contribuțiilor sociale de stat obligatorii în sumă de 3 671 lei, precum și pct. 3 în partea ce ține de majorarea de întârziere pentru neachitarea în termen a taxei pentru folosirea drumurilor în sumă de 12 500 lei, a amendei pentru diminuarea taxei pentru folosirea drumurilor în sumă de 26 712 lei și a amendei pentru diminuarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat pentru anul 2015, în sumă de 7 344 lei, cât și în partea majorării de întârziere pentru neachitarea în termen a primelor de asigurări sociale în sumă de 297 lei.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin constatarea faptului că, decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Edineț nr. 1231 din 18 decembrie 2015 este neîntemeiată, deoarece nu au fost prezentate probe, care confirmă că, SA „Maconrut” a avut abateri la compartimentele impozit pe venit, taxa pe valoarea adăugată, pentru care ar fi fost calculate majorări la impozitul pe venit, taxa pe valoare adăugată și amenzi din neonorarea obligațiilor susmenționate, la fel, nu au fost prezentate nici probe, care ar confirma încălcarea prevederilor Codului fiscal și ale Legii contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007, cu atât mai mult că, conform adeverinței nr. 2516VP din 02 decembrie 2015, eliberată de Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor, la data de 29 decembrie 2012, de la evidența SA „Maconrut” au fost radiate 7 unități de transport, iar unitatea de model KRAZ 256 cu nr. de înmatriculare MBD-63 nu figurează înregistrată în Registrul de stat al transporturilor.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 22 noiembrie 2016, SA „Maconrut” a fost înlocuită în proces cu SRL „Maconrut” în legătură cu reorganizarea acesteia.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 29 noiembrie 2016 a fost respins apelul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Edineț și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 14 martie 2017, Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Edineț a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate și ilegale.

Menționează că, instanța de apel a concluzionat eronat faptul că, nu au fost prezentat probe care confirmă comiterea de către intimată a abaterilor la compartimentul impozit pe venit, taxa pe valoare adăugată, pentru care au fost calculate majorări de întârziere, iar taxa pentru folosirea drumurilor în mărime de 89 040 lei nu este legală, motivând că, transportul pentru care urma să fie plătită taxa respectivă a fost radiat de la evidența acesteia, or, organul fiscal la efectuarea controlului la SRL „Maconrut” a stabilit cu certitudine că, unitățile de transport incluse în adeverința nr. 2516VD din 02 decembrie 2015, eliberată de Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, continue să figureze în datele contabile a societății și să fie folosite în procesul tehnologic, deducându-se pe ele uzura, piese de schimb, carburanți și plata șoferilor.

Invocă că, conform regulilor de înmatriculare a mijloacelor de transport, aprobate prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1047 din 08 noiembrie 1999 cu privire la reorganizarea Sistemului informațional automatizat de căutare „Automobilul” în Registrul de Stat al Transporturilor și introducerea testării a autovehiculelor și remorcilor acestora, SRL „Maconrut”, radiind vehiculele din evidența Registrului de Stat al Transporturilor, urma, conform pct. 31 din Anexa nr. 2 a Hotărârii Guvernului enunțate, să le exporte din Republica Moldova, reutilize, urmate de schimbul numărului de înmatriculare ori să le utilizeze (rebuteze).

Afirmă că, radierea fictivă a transporturilor din Registrul de stat al transporturilor a fost efectuată cu scopul de a se eschiva de la achitarea taxei pentru folosirea drumurilor, iar faptul folosirii acestor mijloace de transport radiate a fost invocat și de reprezentanții intimatei în cadrul procesului, însă instanța nici nu s-a expus asupra acestui fapt.

Califică ca eronată concluzia instanțelor de judecată precum că, SRL „Maconrut” din data de 29 decembrie 2012 nu mai deține cele 7 unități de transport, iar unitatea de transport KRAZ 256 cu nr. de înmatriculare MBD-63 nu figurează în Registrul de stat al transporturilor și, respectiv, nu exista act normativ fiscal pentru a impune taxă pentru autocamioanele care nu sunt înmatriculate pe teritoriul Republicii Moldova, deoarece contravine Anexei nr. 2 a Hotărârii Guvernului RM nr. 1047 din 08 noiembrie 1999.

Mai invocă că, instanța de apel eronat a calificat ca declarative argumentele sale precum că, intimata a radiat fictiv autocamioanele de la evidență, dar continuă să le folosească, or, conform actului de control întocmit de Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Edineț, expres a fost indicat că, SRL „Maconrut” a desfășurat activitate în domeniul extragerii și comercializării minereurilor utile cu utilizarea autocamioanelor (radiate din evidența Registrului de stat al transporturilor) care sunt reflectate în contul contabil nr. 123/4, mai mult, despre folosirea mijloacelor de transport radiate în proces tehnologic au confirmat și reprezentanții intimatei în cadrul ședințelor de judecată.

Prin referința depusă la data de 30 mai 2017 SRL „Maconrut” a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care, recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei denotă cu certitudine faptul că, instanța de apel a emis decizia contestată la data de 29 noiembrie 2016 (f.d. 144), iar la data de 09 ianuarie 2017, a expediat copia deciziei contestate în adresa recurentului (f.d. 157).

Mai mult ca atât, din cererea de recurs precum și din materialele probatorii anexate, rezultă cert că, decizia contestată a fost recepționată de către recurent la data de 12 ianuarie 2017, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 159).

Astfel, termenul de declarare a recursului de 2 luni prevăzut de lege a început să curgă pentru Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Edineț din data comunicării deciziei contestate – 12 ianuarie 2017 și a expirat la data de 12 martie 2017.

Dat fiind faptul că, 12 martie 2017 a fost zi de duminică, prin prisma art. 112 alin. (2) CPC, care stabilește că, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei din 29 noiembrie 2016 a expirat pentru Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Edineț la data de 13 martie 2017.

Cu toate acestea, recurentul Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Edineț a depus cererea de recurs la data de 14 martie 2017 (f.d. 163).

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul a fost depus de recurentul Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Edineț cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul apreciază cu certitudine că, contestarea actului judecătoresc cu depășirea intervalului de timp menționat demonstrează atitudinea neglijentă a recurentului față de drepturile procedurale conferite de legislația națională.

Pe cale de consecință, examinarea unui recurs tardiv declarat împotriva unei hotărâri definitive ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimitei la un proces echitabil.

Relevantă în acest aspect este hotărârea CEDO pronunțată în cauza *Ponomaryov vs Ucraina* (cererea nr. 3236/03, 03 aprilie 2008), în conținutul căreia Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, deși, în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că, revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele *Ceachir vs Moldova*, *Popov vs Moldova* și *Melnic vs Moldova*, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Urmare celor menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Edineț ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 440, art. 432-434 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Edineț se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic